

MICHAEL KUYUCU

michael@michaelshow.net

Bize de bu yakışır

Son yıllarda ülkemizde milliyetçilik dürtüleri kendisini iyice göstermeye başladı, globalleşme ve evrensellik açısından bakıldığında aşırı milliyetçilik bu kavramlara ters düşen bir kavram, ama maalesef biz yine de bunu kullanmak isteyenlerin pençesine düşüveriyoruz.

Bunun en somut örneği bu yıl TRT'nin Eurovision Şarkı Yarışması'nda bir Yahudi genç olan Can Bonomo'yu seçmesi oldu. Bu konu ile ilgili iki tane paylaşım yapmak istiyorum. Birincisi TRT'nin bu konuda aldığı yol, ikincisi basında Eurovision ve İsrail ile ilgili yazılıp çizilenler hakkında.

Bu ülkede bir dönemler gayri müslim ya da yabancı kökenli olmak bir tabuydu, Mustafa Kemal'in bütün hoşgörüsüne, bütün olumlu barışçıl telkinlerine ve evrensel bakış açısına rağmen bu konuda epey sıkıntılar yaşatıldı. Özellikle İsmet Paşa'nın CHP'si döneminde azınlıklar epey üzüldü. Hepsi de tarihin tozlarında birer anı olarak kaldı ve ülkemiz bu konuda epey yol aldı. Aynı yolu TRT de aldı. 1979 yılında İsrail'de Kudüs'te yapıldığı için yarışmaya katılmayan TRT, tam 33 yıl sonra bir Yahudi genci yarışmaya yollamaktan çekinmedi. TRT bir ara yabancı kökenli Türklere kapılarını kapatmıştı, bir ara hiç unutmam benim de bazı projelerim olmuş ve bana "sen yabancı kökenli (gayri müslüm) bir gençsin şimdi dikkat etmemiz lazım buna" deyip nazikçe beni tabiri yerindeyse refuze etmişlerdi. O dönem biraz şaşırılmışım ama yakınlarımla devlet dairelerinin geçmişte gayri müslümlere ve yabancı kökenlilere fazla tebessümle bakmadığını hatırlatması üzerine bir şey daha öğrenmişim. Şimdi o günler geçti ve TRT, Atatürk'ün hoşgörüsünü en iyi şekilde yansıtarak bir Yahudiyi yarışmaya gönderme kararı aldı. Bence artık bu konuyu gündeme getirmek sadece basit ve art niyetli insanların yapacağı bir şeydir. Ve Türkiye'ye yakışan bir şey değildir.

Bu konuyla ilgili yapacağım bir diğer paylaşım hem bir düzeltmeyi hem de bir tarihi olayı gündeme getirmek amacıyla olacak. Hıncal Uluç geçtiğimiz pazar günkü "Can Bonomo'nun Yahudiliği" başlıklı köşe yazısında, Türkiye'nin 1979 yılındaki Eurovision Şarkı Yarışması'na referans yaparak TRT'nin o dönem Türkiye'yi Eurovision'da temsil etmeye seçilen Maria Rita

Epik'i Yahudi olduğu için yollamadığını söyledi. Bunun aslı ise şöyle: TRT'nin 1979 yılında yapılan ulusal seçmelerinde birinci olan sanatçı Maria Rita Epik 'Seviyorum' adlı şarkısıyla ülkemizi o yıl İsrail'de yapılacak finallerde temsil etme hakkını kazandı. İzmirli 21 yaşında bir genç kız olan Maria Rita Epik, o yıl yarışmanın İsrail'in başkenti Telaviv yerine Kudüs'te yapılacağından dolayı TRT'nin Eurovision'dan çekilmesi yüzünden katılamadı. Gerekçe ise İsrail-Arap savaşıydı. 31 Mart 1979 yılında yapılan yarışmaya 5 Ocak 1978-12 Kasım 1979 tarihleri arasında devletin başında olan 3. Ecevit CHP hükümeti katılmama kararı almıştı. Maria, Yahudi değil İzmirli ve İtalyan kökenli bir kızdı. Yani o kızın Yahudiliği nedeniyle değil, yarışmanın İsrail'de yapılmasından dolayı katılmama kararı alınmıştı. Bu tarihe geçen olay karşısında Maria Rita Epik ve Grup 21. Peron 'Seviyorum' adlı şarkı ile yarışmaya siyasi sebeplerden dolayı katılamadı. Hani biz Eurovision'da siyaset dönüyor diye yanıp duruyoruz ya, bence biraz bizim de kendi geçmişimize bakmamız gerekiyor, çünkü siyasi bir sebepten dolayı yarışmaya katılmayan ender ülkelerden biriyiz..

Şimdi dönüp geriye bakıyorum da o dönemden günümüze 33 yıl geçmiş... Yine İzmirli bir genç, yine Eurovision ve yine Yahudilik konusu gündeme geldi. "Tarih tekerrürden ibarettir" derler ve inanmam ama bazen hayatta böyle ilginç tekerrürler olabiliyor. Bana göre bu tarz tekerrürlerde önemli olan bunlardan dersler çıkartarak ona uygun davranışlar sergileyebilmektir. Maria'nın şarkısı çok güzel bir şarkıydı, geçenlerde o günkü performansını izledim, çok da tatlı bir İzmirli kızmış. Ama kızın hevesi kursağında kaldı. Düşünün kız bir de yabancı kökenli bir Türk'tü. Yani dönemin siyasi iktidarı bir taşla iki kuş öldürmüştü. Bu genç kız o dönem yaşadığı haksızlıktan dolayı hayata küstü ve müzikten uzaklaştı. O şimdi İzmir'de Maria Rita Epik Müzik okulunda, yani kendi okulunda müzik eğitimi veriyor.

Bu ülkenin milliyetçi ve bel altı vuran medyasının bunu anlaması lazım. Bu ülke hoşgörü ile bugünlere geldi. Bu hoşgörüyü lekelemek isteyenler de oldu ama onlar sadece

tarihin yapraklarında birer kara leke olarak kaldılar. Türkiye hoşgörünün, evrenselliğin ve dünyanın en geniş paydalara yayılmış kültürel mozağine sahip özel ülkelerden biri. Bu özelliğini koruması ve bu özelliği ile gurur duyması gerekiyor. İşte bu noktada hükümetlere ve siyasilere büyük görev düşüyor. Bu konuları tartışmayı bırakalım ve kardeşliğimizi konuşalım. Bize de bu yakışır.

